

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2022-514

10.6.2022

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – disp. – rettsvillfarelse – ikke mottatt varsel om gebyr.

Klager ble ilagt gebyr for perioden 9.8.19 til og med 26.3.20. Klager har forklart at kjøretøyet hans fikk motorstopp og ble stående på et bilverksted i lang tid. Forsikringen gikk til opphør grunnet manglende betaling i denne perioden. Klager, som ikke er norsk statsborger, anfører at han ikke var kjent med at bilen måtte avregistreres for at forsikringsplikten skulle opphøre. Som følge av at klager endret boligadresse og mobiltelefonnummer, anfører klager videre at han ikke mottok varsler om gebyrkravet. Trafikkforsikringsforeningen på sin side opprettholdt gebyrileggelsen, og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda viste til at Trafikkforsikringsforeningen hadde varslet klager tilstrekkelig og at det lå innenfor klagers kontroll å sørge for at det var løpende forsikring på kjøretøyet, alternativt avregistrere kjøretøyet.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17a.

Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 12.8.19 gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 9.8.19 og frem til ny forsikring ble tegnet på kjøretøyet 26.3.20.

Det fremgår av TFFAuto at klager var eier av kjøretøyet i gebyrperioden. Kjøretøyet var forsikret i Gjensidige til og med 8.8.19, før forsikringen ble avsluttet på grunn av manglende betaling.

Trafikkforsikringsforeningen sendte ytterligere påminnelser om gebyr henholdsvis 26.8.19, 09.9.19, 23.9.19, 7.10.19, 21.10.19, 4.11.19, 18.11.19, 2.12.19, 16.12.19, 30.12.19, 13.1.20, 27.1.20, 10.2.20, 24.2.20, 09.3.20 og 23.3.20.

Gebyrileggelsen ble påklaget den 8.10.21.

Etter å ha mottatt klagen tok Trafikkforsikringsforeningen kontakt med forsikringsselskapet og innhentet en uttalelse fra selskapet. Forsikringsselskapet ga følgende uttalelse i saken:

Kunden hadde e-faktura så premiekravet sendt 16.5. ble sendt som e-faktura direkte i hans nettbank. Purringen ble sendt per post. Det er ikke registrert at denne har kommet i retur. I 2019 behandlet og registrerte Gjensidige all returpost. Kunden fikk SMS til (...), som da var hans registrerte mobiltelefonnummer, den 19.7.2019. I SMS ble han påminnet betalingskravet og informert om at han måtte betale for å unngå opphør. Premiekrav og purring med varsel om opphør ligger vedlagt.

Vedlagt uttalelse fulgte faktura datert 16.5.19 samt purring datert 8.7.19.

Trafikkforsikringsforeningen skrev vurdering i saken den 9.12.21.

Klager har avvist at gebyrileggelsen kan opprettholdes og anført at det må gis dispensasjon for gebyret.

Klager har forklart at kjøretøyet havarerte og ble levert på et bilverksted. Det viste seg at det hadde oppstått motorhavari og kjøretøyet ble av denne grunn stående på verksted i over ett år. Klager var ikke kjent med at bilen måtte avregistreres for at forsikringsplikten skulle opphøre. Praksis er annerledes i Norge enn i klagers hjemland. Kjøretøyet ble ikke kjørt i tidsrommet det befant seg på verksted.

Klager anfører at han, som følge av samlivsbrudd i det aktuelle tidsrom, endret adresse og telefonnummer og dermed ikke mottok varslene om gebyr verken pr. post eller via SMS. Klager anfører at han først fikk tilgang til brevene ett år etter at de var sendt ut. Fra klagers side anføres videre at han ville ha brakt forholdet i orden på et tidligere tidspunkt, dersom han hadde blitt varslet pr. SMS eller telefon.

Sett hen til kravets størrelse, anfører klager videre at det må utvises skjønn og at kravet i alle tilfelle må lempes.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret. Forsikringen gikk til opphør grunnet manglende betaling og betalingsmislighold må regnes som et forhold innenfor klagers kontroll. Enhver plikter å ha oversikt over egen økonomi.

Trafikkforsikringsforeningen anfører videre at foreningen har varslet klager i tråd med gebyrforskriften. Elektronisk varsel ble sendt ut på SMS og e-post den 9.8.19. Gebyrkravene ble sendt til klagers folkeregistrerte adresse. SMS ble sendt til klagers registrerte mobiltelefonnummer, den 19.7.19. Trafikkforsikringsforeningen har ikke mottatt noen av gebyrkravene i retur, og disse anses derfor som betryggende sendt.

Trafikkforsikringsforeningen kan heller ikke se at det er grunnlag for å ettergi gebyr på grunnlag av rettsvillfarelse. Klagers rettsvillfarelse kan ikke anses som unnskyldelig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

I sin anmodning om nemndvurdering har klager særlig vist til at han ikke fikk noen beskjeder på sin mobiltelefon. Gebyrvarslene kom frem til angitt adresse, men han fikk de ikke før det var gått lang tid på grunn av et samlivsbrudd.

Forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn (gebyrforskriften) § 6 første ledd lyder slik:

"Trafikkforsikringsforeningen skal varsle siste forsikringstaker av uforsikret motorvogn elektronisk (sms eller e-post) så snart det fremgår av TFFAuto at den er uforsikret, såfremt informasjon om mobiltelefonnummer eller e-postadresse er tilgjengelig for Trafikkforsikringsforeningen. I andre tilfeller skal varselet skje samtidig med utskriving av gebyr."

Grunnlaget for ileggelse av gebyr var i dette tilfellet at klager misligholdt sin plikt til å betale forsikringspremie til sitt forsikringsselskap som deretter, etter foretatt varsling, brakte forsikringen til opphør. TFFAuto inneholdt i dette tilfellet klagers telefonnummer og e-postadresse, og Trafikkforsikringsforeningen sendte derfor allerede 9.8.19 varsel om gebyr til det oppgitte nummer og adresse før det 12.8.19 ble sendt gebyr i posten til folkeregistrert adresse.

Det ble i alt sendt 17 gebyrkrav, alle til samme adresse. Ingen av kravene kom i retur. Gebyrperiodens lengde og antall postforsendelser reiser spørsmål om Trafikkforsikringsforeningen burde forsøkt andre måter å henvende seg til klager på for å sikre seg at varslene var kommet frem. Bakgrunnen for at dette spørsmålet reises er at Finansdepartementet i Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter avgifter og toll 2018 i kapittel 15.8.4 om "Gebyret anses ikke som straff" skrev følgende:

"Departementet anser det ikke om hensiktsmessig å angi et øvre tak for et samlet gebyr, eller angi et maksimalt tidsrom for når gebyr kan pålegges. En slik bestemmelse vil kunne motvirke formålet med gebyret, som er å motivere eiere til å holde motorvognen trafikksikret, og nye eiere til selv å tegne forsikring. Departementet legger imidlertid til grunn at Trafikksikringsforeningen aktivt følger opp unnlatelser av å betale gebyr, slik at gebyret ikke påløper over lang tid, og utgjør et uforholdsmessig høyt beløp."

Nemnda har bedt Trafikksikringsforeningen redegjøre for hva som i dette tilfellet ble gjort for å oppnå kontakt med klager ut over å oversende 17 gebyrkrav til klagers registrerte bopel.

Trafikksikringsforeningen har dokumentert at det 26.9.19 ble sendt en SMS til klagers oppgitte mobiltelefonnummer med påminnelse om kravet og ønske om kontakt. Posten meldte inn adresseendring og videresendte fakturaer i desember 19 og februar 20 til ny adresse. Klager var i kontakt med Trafikksikringsforeningen 19.11.19 og ba om og fikk oversendt en oversikt over gebyrkravene til sin norske e-postadresse.

Trafikksikringsforeningens aktivitetsplikt må etter nemndas syn vurderes i hvert enkelt tilfelle etter en samlet vurdering av de opplysninger som partene har gitt.

Utgangspunktet i denne saken er at klager, etter å ha mottatt faktura og purring på forsikringspremien med varsel om at gebyr ville kunne påløpe, likevel unnlot å opprettholde forsikring for bilen. Varsling skjedde i dette tilfellet på tre forskjellige måter, SMS, e-post og brev til registrert adresse, tilsynelatende uten effekt. Fremlagt utskrift viser at han flyttet fra sin tidligere registrerte adresse allerede 18.10.19, men at dette først ble registrert i Folkeregisteret 16.6.20. Påstanden om at han ikke fikk noen meldinger på sin telefon fremstår som udokumentert og er i strid med fremlagt logg som viser at tekstmeldingen som ble sendt, ikke gikk til et inaktivt nummer. Endelig viser nemnda til at han forholdsvis tidlig i gebyrperioden, etter egen kontakt med Trafikksikringsforeningen, fikk oversendt oversikt over gebyrkravet, men at dette ikke førte til at kjøretøyet ble forsikret. Det skjedde først 27.3.20.

Nemnda er etter dette kommet til at gebyret ble varslet på korrekt måte, og at Trafikksikringsforeningen deretter oppfylte sin løpende aktivitetsplikt.

Det er heller ikke opplysninger i saken som tilsier at gebyret kan ettergis eller reduseres.

Det lå klarligvis innenfor klagers eget ansvarsområde å sørge for løpende forsikring av bilen selv om denne ble skadet og ble stående en lengre tid på verksted. Alternativt kunne han avregistrert kjøretøyet. Endring av bopelsadresse og eventuelle endringer av telefonnummer og/eller endring av e-postadresse ligger også innenfor enhvers kontroll, og manglende meldinger om slike endringer kan derfor ikke lede til bortfall eller reduksjon i ilagt gebyr.

Trafikksikringsforeningen gis etter dette medhold, og klager plikter da å betale gebyr for hele gebyrperioden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikksikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant).